

UZASADNIENIE

WYROKU W CAŁOŚCI

Decyzją z 29.01.2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z 19.10.2020 r., przyznał K. Z. emeryturę od 1.10.2020r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami z art. 26 ustawy emerytalnej w kwocie 3894,45 zł. Zakład wyjaśnił, że zgodnie z art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej w razie zbiegu prawa do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z prawem do emerytury z zaopatrzenia emerytalnego służb mundurowych, wypłaca się jedno świadczenie - wyższe lub wybrane, z wyjątkiem przypadku, gdy emerytura wojskowa (art. 2 ust. 2 ustawy emerytalnej) została obliczona według zasad określonych w art. 15a albo art. 18e ustawy z 10.12.1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin. W konkluzji ZUS wskazał, że ubezpieczony ma prawo do pobierania jednej emerytury – wyższej lub wybranej. Zakład podał, że Wojskowe Biuro Emerytalne nie udzieliło Zakładowi odpowiedzi na podstawie jakiego artykułu ustawy z 10.12.1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin została wnioskodawcy obliczona emerytura wojskowa oraz w jakiej wysokości jest wypłacana. W związku z tym, ZUS zawiesił wypłatę emerytury wnioskodawcy i podał, że jej podjęcie może nastąpić po uzupełnieniu brakujących danych, lub złożeniu, przez wnioskodawcę, dyspozycji odnośnie wypłaty emerytury z FUS.

(decyzja k. 21 akt ZUS).

Odwołanie od w/w decyzji złożył ubezpieczony, zaskarżając ją w części, dotyczącej zawieszenia emerytury i wnosząc o zmianę przedmiotowej decyzji poprzez podjęcie wypłaty zawieszonych świadczenia emerytalnego wraz z odsetkami od uchybienia terminowi płatności, Uzasadniając swoje żądanie ubezpieczony argumentował, że jest uprawniony do wypłaty zarówno emerytury wojskowej, jak i emerytury z FUS.

(odwołanie k. 3-4)

W odpowiedzi na odwołanie, organ rentowy wniosł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasowe stanowisko.

(odpowiedź na odwołanie k. 11)

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

Wnioskodawca - K. Z. urodził się (...)

(niesporne).

Odwołujący się, z tytułu służby wojskowej, ma przyznane od 1.11.2002 r. prawo do emerytury wojskowej na mocy decyzji Wojskowego Biura Emerytalnego, której wysokość została obliczona, według zasad, określonych przepisami ustawy z 10.12.1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin. Wojskowy organ emerytalny, ustalając prawo do emerytury, zaliczył wnioskodawcy do wysługi emerytalnej: okres służby wojskowej w Wojsku Polskim od 30.07.1968 r. do 31.10.2002 r., a także skrócony okres wypowiedzenia od 1.11.2002 r. do 28.02.2003 r., za który wypłacono jednorazowe odszkodowanie, który dla celów emerytalnych jest traktowany jako służba wojskowa w Wojsku Polskim. Za okres pełnienia służby wojskowej odwołujący uzyskał wojskowe świadczenie emerytalno-rentowe w wysokości ograniczonej do 75% podstawy wymiaru świadczenia.

(okoliczności niesporne, decyzja o waloryzacji emerytury wojskowej z 1.03.2003 r. k. 6, załącznik do decyzji z 18.03.2003 r. k. 7-8, pismo Wojskowego Biura Emerytalnego k. 17 akt ZUS).

Wnioskodawca w trakcie pobierania wojskowego świadczenia emerytalnego był zatrudniony na umowy o pracę od 1.11.2002 r. do 30.09.2020 r. w Uniwersytecie Medycznym w Ł., a od 18.07.2006 r. do 30.09.2020 r. także w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej (...) Szpitalu (...) Medycznej (...) w Ł. – (...) Szpitalu (...).

(okoliczności niesporne, a nadto świadectwa pracy k. 3-5 akt ZUS).

Ubezpieczony nie składał do Wojskowego Biura Emerytalnego wniosków o doliczenie do wysługi emerytalnej stażu pracy po zwolnieniu ze służby i staż ten, nie został uwzględniony, do obliczenia jego emerytury wojskowej.

(okoliczności niesporne, a nadto okoliczność przyznana przez wnioskodawcę w odwołaniu k. 3-4).

Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpoznaniu wniosku z 19.10.2020 r., wydał zaskarżoną decyzję z 29.01.2021 r., przyznającą wnioskodawcy prawo do emerytury na podstawie art. 24 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U z 2020 r. poz. 53 ze zm.). Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji zsumowana z kwotą zwaloryzowanego kapitału początkowego i podzielona przez średnie dalsze trwanie życia wynikające z tablicy trwania życia obowiązującej w dniu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego, ponieważ jest to dla wnioskodawcy korzystniejsze niż średnie dalsze trwanie życia ustalone na podstawie tablicy trwania życia obowiązującej w dniu zgłoszenia wniosku o emeryturę. Jednocześnie zawieszono wypłatę świadczenia z uwagi na zbieg prawa do więcej niż jednego świadczenia.

(decyzja k. 21 akt ZUS).

Stan faktyczny ustalono na podstawie powołanych dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy i załączonych aktach ZUS, których nie kwestionowała żadna ze stron.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne.

Wyrok został wydany na posiedzeniu niejawnym na podstawie art. 148¹§1 k.p.c. Sąd uznał, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne, albowiem materiał dowodowy jest kompletny, pozwala na ustalenie wszystkich istotnych okoliczności, nie wymaga uzupełnienia, a stanowiska stron zostały jasno sformułowane.

Przedmiot sporu stanowiła wykładnia przepisów prawa materialnego, tj. art. 95 ust. 1 i 2 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 291 ze zm.; dalej jako ustawa emerytalna).

Zarówno art. 95 ustawy emerytalnej, jak i analogiczny art. 7 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych wskazują, że ubezpieczony uprawniony do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie może jednocześnie pobierać emerytury wojskowej, mimo że spełnił warunki do jej nabycia. W razie zbiegu prawa do emerytury lub renty określonych w ustawie emerytalnej z prawem do świadczeń przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin stosuje się - wynikającą z art. 95 ust. 1 ustawy emerytalnej - zasadę wypłaty jednego świadczenia, a zatem wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez zainteresowanego. Z kolei art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej określa wyjątki od tej zasady. Jeden z wyjątków odnosi się do przypadku obliczenia emerytury wojskowej na podstawie art. 15a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych (dla żołnierza, który został powołany do służby zawodowej po raz pierwszy po dniu 1.01.1999 r.), a od 1.01.2013 r. - również na podstawie art. 18e tej ustawy (dla żołnierza powołanego do zawodowej służby wojskowej po raz pierwszy po 31.12.2012 r.).

Spór sprowadzał się do interpretacji użytego w art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej zwrotu "emerytura (...) została obliczona według zasad określonych w art. 15a albo art. 18e ustawy z 10.12.1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym

żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin"" i rozstrzygnięcia, czy ma on znaczenie podmiotowe czy też przedmiotowe - ukierunkowane na sposób jej obliczenia.

Sąd Okręgowy, badając zasadność odwołania, zważył, że Sąd Najwyższy w wyroku z 24.01.2019 r., I UK 426/17, (OSNP 2019/9/114) uznał za właściwy taki kierunek wykładni art. 95 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej, z którego wynika, że użyte w ust. 2 tego artykułu sformułowanie "emerytura (...) obliczona według zasad określonych w art. 15a albo art. 18e ustawy z 10.12.1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych" oznacza odwołanie się do zasad obliczenia emerytury wojskowej określonych w tych przepisach, a więc z uwzględnieniem wyłącznie służby wojskowej, co z kolei uzasadnia prawo do pobierania dwóch emerytur "wypracowanych" niezależnie od siebie. O wyjątku od zasady pobierania jednego świadczenia, nie decyduje, zatem, data przyjęcia do służby, ale brak możliwości obliczenia emerytury wojskowej, przy uwzględnieniu "cywilnego" stażu emerytalnego. Przy czym ten "brak możliwości", nie zachodzi wtedy, gdy emeryt wojskowy nie decyduje się na złożenie wniosku o doliczenie po zwolnieniu ze służby wojskowej okresów składkowych i nieskładkowych, choć mogą one zwiększyć podstawę wymiaru emerytury do 75%, lecz wówczas, gdy, wynikające z przepisów prawa, uwarunkowania, nie pozwalają na wykorzystanie stażu "cywilnego" w emeryturze wojskowej. Wspólnym mianownikiem uzasadniającym prawo do dwóch świadczeń są uwarunkowania wynikające z przepisów prawa niepozwalające na wykorzystanie stażu "cywilnego" w emeryturze wojskowej, a nie wybór emeryta wojskowego. W rezultacie powyższych rozważań, Sąd Najwyższy, uznał w wyroku z 24.01.2019 r. I UK 426/17, że zarzut naruszenia art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej, w związku z art. 15a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy, okazał się uzasadniony.

Sąd Okręgowy w n/n składzie, całkowicie zgadza się z, zaprezentowanym powyżej, stanowiskiem Sądu Najwyższego, w świetle którego w sytuacji kiedy występuje brak możliwości obliczenia emerytury wojskowej, przy uwzględnieniu "cywilnego" stażu emerytalnego, ubezpieczony ma możliwość pobierania dwóch świadczeń emerytalnych, z odrębnych systemów ubezpieczeniowego i zaopatrzeniowego.

W rezultacie tak obranej wykładni prawa, Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie jest zasadne. Odwołujący się nie miał, bowiem, możliwości włączenia okresów „cywilnego” stażu emerytalnego po zwolnieniu ze służby do algorytmu obliczenia wysokości emerytury wojskowej, która została obliczona w oparciu o art. 15 a w/w z 18.02.1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy. Zmiana wysługi emerytalnej w konsekwencji doliczenia okresów cywilnego zatrudnienia po zwolnieniu ze służby wojskowej do posiadanej dotychczas przez ubezpieczonego wysługi emerytalnej w wojsku, pozostawałaby bez wpływu na wysokość świadczenia wojskowego, ponieważ maksymalna wysokość emerytury zgodnie z art. 18 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin nie może przekraczać 75% podstawy wymiaru. Odpowiednio długa służba, przy spłaszczeniu podstawy wymiaru emerytury wojskowej, do maksymalnie 75%, sprawiają, że "cywilne" okresy ubezpieczenia, w żaden sposób, nie zwiększałyby świadczenia wojskowego. W takim przypadku, ubezpieczony, jako emeryt wojskowy, niezależnie od swojej woli, nie ma prawnej możliwości skonsumowania, w emeryturze wojskowej, żadnego „cywilnego” okresu ubezpieczenia. Tym samym, należało uznać, że odwołujący ma prawo do pobierania dwóch emerytur, "wypracowanych" niezależnie od siebie.

Z tych względów Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ §2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję, o czym orzeczono, jak w sentencji wyroku.

A.P.

ZARZĄDZENIE

Odpis uzasadnienia doręczyć nieprofesjonalnemu pełnomocnikowi ZUS, wyrażając zgodę na wypożyczenie akt ZUS.

Dnia 6.07.2021r.